Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 182. Braşov, Mercurĭ-Joi, 17 (29) August. 1895.

Asociaţiunea transilvană.

(Adunarea generală a XXXIV-a, ţinută la Blaşiu în 15 (27) şi 16 (28) August 1895.)

(Raport special al „Gaz. Trans.")

BLAŞIU, 15 (27) August 1895.

In ajunul adunărei.

Membrii comitetului central din Sibiiu au fost între cei dintâi óspeţĭ, carĭ veniră la Blaşiu din incidentul adunărei. Ei sosiră ierĭ cu trenul dela órele $12^1/_2$. La gară au fost întimpinaţĭ oficial din partea comitetului despărţĕmêntului de aicĭ (XI) al Asociaţiunei, însoţiţĭ de un frumos numĕr de fruntaşĭ din Blaşiu, în frunte cu D-l canonic *Ioan M. Moldovan*, preşedintele comitetului central.

Aleşii óspeţĭ au fost bineventaţĭ la gară printr'un frumos discurs ocasional, rostit de directorul despărţĕmêntului, d-l *Ioan German*, căruia i-a rĕspuns vice-preşedintele comitetului central, d-l *Dr. Ilarion Puşcariu*, mulţumind în numele colegilor sĕi din comitet pentru căldurósa primire.

După aceste salutărĭ, însoţite de reciprocă dragoste frăţéscă, noii veniţĭ au fost conduşĭ la trăsurĭ. In prima trăsură luà loc vice-preşedintele Puşcariu, însoţit de preşedintele Ioan M. Moldovan. Acésta era o elegantă trăsură, trasă de patru cai roşii, pe care Escelenţa Sa Metropolitul Mihalyi a binevoit a-o pune la disposiţiune anume spre acest scop. Urmà apoi un şir de trăsurĭ, în carĭ luară loc ceialalţĭ membri din comitetul central, cum şi mai mulţĭ óspeţĭ, ce sosiră cu acelaşĭ tren, dintre carĭ însĕ unii fură siliţĭ sĕ rĕmână îndĕrĕt din causa lipsei de trăsurĭ.

Sosiţĭ în oraş, óspeţii au fost conduşĭ pe la cuartire, şi cu acésta se terminà festivitatea primirei.

La órele $7^1/_2$ urmà séra de cunoscinţă la otelul „Univers", care e cel mai frumos otel în Blaşiu, — proprietatea d-lui Basiliu Turcu. Numai după ce ne întrunirăm aci, vĕḑurăm, cât de mulţĭ eram. Sosiseră cu trenul de séra şi de prin comunele învecinate óspeţĭ numĕroşĭ, pe carĭ spaţiósa sală a otelului abia-i putea cuprinde. De faţă era şi preşedintele Moldovan, care la intrarea în sală a fost întimpinat cu aclamărĭ sgomotóse, apoi un numĕr mare de dame etc. Toaste nu s'au ţinut, decât singur unul, al d-lui medic Dr. Al. Pop, preşedinţele comitetului de primire, care salută pe óspeţĭ în numele Blăşenilor. Acésta însĕ n'a împedecat de-a avé o séră cât se póte de plăcută. In sunetul musicei, se încinse o animaţiă mare, care nu lăsà pe fraţĭ a-se despărţi până târḑiu nóptea.

Ḑiua primă.

Astăḑĭ la órele 8 diminéţa, clopotul cel mare din turnul bisericei catedrale anunţà solemnitatea ḑilei, chiămându-ne la serviciul divin. Lipsa tinerimei studióse, care încă n'a isprăvit cu vacanţa de vară, părea simţită, căcĭ deşi un public destul de însĕmnat asista la serviciul divin, spaţiul cel mare din mijlocul bisericei era încă gol. Serviciul divin a fost oficiat de Inalt Prea Sânţia Sa Metropolitul Mihalyi cu asistenţă de 14 preoţĭ.

Despre solemnitatea serviciului, rară în felul sĕu şi caracteristică pentru Blăşenĭ, nu mai amintesc. Voiu adauge însĕ, că predica a fost rostită de d-l profesor Dr. *S. P. Radu*, — o predică ocasională frumósă, şi bine predată. Cântările au fost esecutate de d-nii profesorĭ de cântărĭ N. Ionaşiu şi Ar. Papiu, fiind corul de sub conducerea d-lui profesor de musică Iacob Mureşianu împedecat din causa pregătirilor pentru marele concert, ce are sĕ urmeze de séră şi care este aşteptat cu neastêmpĕr.

Şedinţa I.

După serviciul divin, publicul se îndreptà spre sala de gimnastică a gimnasiului român, unde avea sĕ se deschidă prima şedinţă. Fiind acésta o sală fórte mare, ea ar fi putut încăpé încă mult public, pe care eu l'aşĭ fi sperat. Erau de altfel representanţĭ mai din tóte părţile locuite de Românĭ, ér despărţĕmintele în special erau neasĕmênat mai bine representate, ca anii trecuţĭ. In total, public era numĕros. Galeria era înţesată de ţĕranĭ, de-asemenea în fundul salei numĕroşĭ ţĕranĭ şi ţĕrance. Rêndurile prime erau ocupate mai vîrtos de dame; în frunte, la masa de pe podiu destinată pentru comitet, stetea preşedintele *Moldovan*, avênd la drépta sa pe membrii: Puşcariu, Papiu, Boiu, Simionescu şi Diaconovich; la stânga Şuluţiu, Cosma, Togan şi Dr. Bologa. In partea stângă luà loc, la o masă, Escelenţa Sa Metropolitul *Dr. Victor Mihalyi* şi tot la acéstă masă stetea şi representantul autorităţii administrative, fisolgăbirĕul Şimonffy. Faţă în faţă cu acéstă masă, la drépta, era masa pentru diarişti. Din partea „*Gazetei Transilvaniei*" era d-l Dr. A. *Mureşianu* cu redactorul *Maior*, din partea „Tribunei" d-l G. *Bogdan-Duică*; „Dreptatea" era representată prin d-l Dr. E. *Dăian*, ér „Unirea" prin d-l Dr. Isidor *Marcu.*

La acest loc nu pot a nu aminti, că presenţa Escelenţei Sale Metropolitului Mihalyi a făcut asupra publicului o impresie deosebit de îmbucurătóre. La intrarea în sală, Escelenţa Sa a fost întêmpinat cu furtunóse şi repeţite urărĭ de „sĕ trăéscă". 'I-s'a oferit apoi loc la o masă separată, ce se afla pe podiu, dér Escelenţa Sa n'a primit acest loc, retrăgêndu-se la masa amintită.

La órele $10^1/_2$ preşedintele *Ioan M. Moldovan* deschise şedinţa prin următorul discurs, ascultat cu multă atenţiune şi de repeţite-orĭ întrerupt prin aclamaţiunĭ:

Discursul de deschidere.

Onorată adunare! In timpul din urmă s'a observat o viuă interesare de Asociaţiunea nóstră, în tóte regiunile ţĕrei locuite de Românĭ. Numĕrul membrilor ei — deşi încă pe departe nu atinge suma aceea, ce se póte aştepta cu dreptul — s'a sporit în mod considerabil. Despărţĕmintele create de mulţĭ anĭ cu greutate mare puse în activitate acum funcţionéză mai pe tot locul nu numai în centrele lor, déră unele chiar şi prin comune singuratice. Ele ramifică din ce în ce mai mult pulsaţiunile, ce sunt chiămate a-le duce până în cele mai depărtate unghiurĭ, şi a-le ţiné vii şi sănĕtóse în legătură continuă cu centrul. Adunările lor, cel puţin în casurĭ şi locurĭ singuratice, sunt cercetate fórte bine, aşa cât ele încep a corĕspunde destinaţiunii lor importante. Crescênd acéstă interesare şi generalisându-se în tot ţinutul locuit de Românĭ, peste câţĭ-va anĭ vom ajunge la ţînta prefiptă acestei instituţiunĭ. Dér spre acésta se recere lucrare stăruitóre şi fórte încordată, pentru-că masele marĭ în genere sunt conservative, éră poporul român în special ţine, ca fierul, la cele ereḑite, şi întêmpină cu neîncredere orĭ-ce inovaţiunĭ.

E bună însuşirea acésta a Românului, pentru-că ea îl ţine în fiinţa sa şi îl apĕră în contra smăcinărilor; numai cât ea de multe orĭ pune pedecĭ grele şi progresului în cele bune şi salutare.

Altă operaţiune îmbucurătóre în viéţa cea domólă a Asociaţiunei nóstre este aceea, că afacerile ei au început a-se discuta viu şi cu interes nu numai în cercurĭ private, ci şi în publicitate. Puterĭ nouĕ se adună în giurul ei, 'i-se angagéză cu mare zel şi îi promit concursul lor viguros. Vederile asupra mijlócelor nu putem ḑice, că s'au schimbat: déră ele s'au lămurit şi clarificat mult în timpul din urmă.

Chiar şi cu referinţă la normativul reuniunei acesteia s'a simţit lipsa de a face unele schimbărĭ, prin carĭ sĕ i-se asecureze funcţionarea mai promptă şi mai corĕspunḑĕtóre.

Pe lângă aceea, fiind în statute unele espresiunĭ şi determinărĭ, ce nu stau în consonanţă cu raporturile schimbate ale vieţii publice de stat, din parte competentă s'a cerut modificarea şi întroducerea altor disposiţiunĭ după stările faptice şi dreptul public de acum.

Decĭ organul esecutiv al Asociaţiunei acum împlinesce mandatul adunării generale din 1892, satisface tot-odată provocării înaltului regim şi presentéză onorabilei adunărei, pe lângă raporturile despre mersul afacerilor, carĭ vor fi obiect de discuţiune şi decidere, — precum au fost dela întemeierea Asociaţiunei în fiă-care an, — şi un proiect de modificare a statutelor, ca aşa ele sĕ fiă aduse în consonanţă cu dreptul public, ér de altă parte sĕ fiă mai clare şi sĕ ne asecureze mai deplin mersul regulat spre scopul prefipt.

E învederat, că cu deosebire prin acest punct al programei sale, adunarea presentă devine fórte interesantă şi epocală în viéţa Asociaţiunei, pentru-că ea are sĕ decidă şi asupra unor determinărĭ din statute, ce i-se presentéză modificate nu numai după formă, déră şi după cuprins.

Cu atât simţim cu toţii bucuriă mai mare, când vedem adunată aicĭ o corónă de membrii atât de numĕrósă şi public atât de frumos, fraţĭ cu inima aprinsă, plină de zel pentru binele public, carĭ au concurs nu numai din ţinutul mai apropiat, déră şi din regiunĭ depărtate, spre a-şĭ unì puterile şi spre a lucra împreună.

Onorată Adunare! Décă vom cumpăni serios mulţimea lipselor, ce ne împresură; décă vom considera cât de multe şi varie sunt terenurile, carĭ reclamă în mod imperios aplicarea puterilor şi a activităţii nóstre; décă vom adauge către acestea împrejurările grele, în carĭ ne aflăm: judecênd drept, vom trebuĭ sĕ recunóscem, că bune şi dulcĭ sunt fructele acelea, carĭ ni-le-a produs Asociaţiunea până aicĭ. Dér ele sunt puţine, de aceea nu prea suntem mulţămiţĭ cu avêntul, ce societatea nóstră a luat dela începutul sĕu şi până aḑĭ.

Pentru aceia dintre noi, carĭ judecă astfel, corectivul este indicat de sine: sĕ punem umĕrul cu toţii, sĕ lucrăm cu mic cu mare, bĕtrânĭ şi tinerĭ întru înţelegerea frăţéscă, unul fiă-care după mĕsura puterilor sale, — şi fructele vor deveni din ce în ce mai numĕróse, vor câştiga crescere şi desvoltare.

Divisiunile ivite pe alte terenurĭ, şi póte şi îndreptăţite din anumite considerărĭ, pe terenul acesta sĕ lipsécă, şi Asociaţiunea va prospera. Vĕ salut din inimă pe toţĭ, şi cu acésta declar adunarea ei generală de deschisă.

După acest mĕduos discurs, atât de viu şi sgomotos aplaudat, se dete cetire următorului raport al comitetului, cetit prin d-l secretar Dr. V. Bologa:

Raportul Comitetului.

Raportul general al Comitetului despre activitatea sa în decursul anului 1894 (1 Ian. — 31 Dec.) este, în estras, următorul:

I Şedinţele. Comitetul a ţinut 12 şedinţe ordinare şi 2 estra-ordinare. In acestea s'au resolvit tóte agendele mai importante ale Asociaţiunii, afară de unele cestiunĭ de administraţiă internă, carĭ după natura lor s'au resolvit din presidiu. Numĕrul esibitelor: 511.

Conclusele adunării generale din anul trecut s'au esecutat tote, afară de conclusul, ce se refere la premiul de 50 fl. (recte 48 fl. 42 cr.) colectat de d-l Gregoriu Maior, cu scop de a înfiinţa *bibliotecĭ poporale ambulante* şi încredinţat comitetului, ca sĕ-l voteze acelor despărţĕminte, carĭ susţin asemenea bibliotecĭ. Premiul nu s'a putut vota, pentru-că până acum nu s'au înfiinţat încă asemenea bibliotecĭ prin despărţĕmintele Asociaţiunii.

In special: 1) Pentru publicarea de scrierĭ poporale, în sensul conclusului adunării generale ţinută la Făgăraş în 1889 s'a escris concurs literar, cu 1 Noemvre 1894, din fondul „George Bariţiu", cu următórele trei premii şi anume: a) Un premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului: „Resultatele comasării de până aci, bune şi rele, cu privire la ţeranul român din Transilvania (partea I.), cu îndrumărĭ practice pentru popor despre metodul, cum trebue întocmită economia nóstră după comasare, ca sĕ nu sufere poporul" (partea II). b) Un premiu de 300 fl. întru acoperirea speselor de tipar pentru un manual bun de învĕţământ pe séma scólelor medii, din orĭ-care obiect de învĕţământ, lăsându-se autorului dreptul de proprietate. c) Un premiu de 200 fl. pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului: „Dietetica poporală, cu deosebită considerare la modul de vieţuire al ţĕranului român".

Terminul înaintării elaboratelor s'a ficsat cu ḑiua de 1 Octomvre n. c. Despre

resultatul concursului se va raporta la proosima adunare generală.

2) Relativ la revisiunea statutelor Asociaţiunii, iniţiată prin adunarea generală din 1892, fiind provocaţĭ şi prin rescriptul ministrului de interne Nr. 929/1895, ca sĕ se modifice în special §§. 5 şi 21, carĭ nu mai corĕspund actualelor împrejurărĭ de stat, şi sĕ se adaugă un nou §. referitor la dreptul de suprainspecţiune al statului, basat în lege, comitetul înaintéză adunării generale un nou proiect de statute pentru definitivă statorire.

Cu privire la stipendiile şi ajutórele conferite de Asociaţiune s'a observat pracsa din trecut, adecă s'au lăsat şi pe anul din urmă în folosinţa respectivilor stipendiştĭ, carĭ n'au terminat încă studiile lor, dér au dovedit spor mulţămitor si purtare morálă corĕspunḑĕtóre.

II. Şcóla Asociaţiunii. Şcóla civilă de fete cu internat şi drept de publicitate a Asociaţiunei este în progresivă desvoltare. In decursul an. scolar 1894/5 au fost înmatriculate 79 eleve în cursurile ordinare şi 11 eleve în cursul complementar, cu totul 90 eleve, carĭ tóte au frecuentat scóla în regulă până la încheierea anului scolar. In internatul scólei au fost adăpostite în acest an 64 eleve, dintre carĭ 4 au frecuentat scóla elementară a Reuniunei femeilor române din Sibiiu.

Comitetul a eserciat dreptul sĕu de supraveghiare prin vice-preşedintele Asociaţiunii, ca delegat al sĕu, şi constată cu plăcere, că mersul învĕţămêntului, spiritul scólei şi internatului a fost deplin mulţămitor.

Starea economică a scólei continuă a se îmbunĕtăţi. Din raţiociniul scólei şi al internatului, presentat de direcţiunea scolară pro 1894/5, se constată, că perceptiunile au ajuns în acest an suma de 17,848 fl. 26 cr., ér erogaţiunile suma de 17,459 fl. 14 cr. şi a resultat la finea anului un sald activ de 389 fl. 12 cr., avênd încă o restanţă de încassat din anul 1894/5 în suma de 635 fl.

III. Averea Asociaţiunii. Averea Asociaţiunii se administréză după noul sistem de comptabilitate introdus la începutul anului 1893. Şi se constată în timpul din urmă un interes şi îmbunătăţire considerabilă şi în ce privesce administrarea tacselor de membrii dinafară.

Din raţiociniu se constată, că venitele fondului general în anul 1894 au fost: 15,197 fl. 26 cr., erogaţiunile: 8,781 fl. 45 cr., resultând la finea anului un sald de: 6415 fl. 81 cr. *Averea fondului general a fost la finea anului 1894: 131,528 fl. 64 cr. şi Lei 85,000*, pentru care sumă în lei decurge încă proces. Intrégă avere administrată de comitetul central al Asociaţiunii a fost: 157,733 fl. 18 cr. şi Lei: 85,000.

Oferte benevole la fondul „George Bariţiu“ în anul 1894 au incurs: 1,216 fl. 93 cr.; cu aceştia fondul „George Bariţiu“ a crescut la suma de *3,411 fl. 16 cr.*

In legătură cu acestea se aduce la cunoscinţa onoratei adunărĭ generale, că la Asociaţiune sunt pe cale de a se intemeia următórele fundaţiunĭ nóuĕ: *a)* D-na *Zinca Roman*, soţia fericitului advocat Ión Roman din Făgăraş, s'a hotărît sĕ implinéscă dispoşiţiunea testamentară a soţului sĕu de pie memoriă, cu privire la douĕ stipendii à 60 fl. la an pentru şcolarii gimnasialĭ, şi anume: s'a obligat a solvi an de an suma stipendiilor şi a o pune anticipative la disposiţia acestui comitet pentru distribuire, ér capitalul fundaţional s'a obligat a-l întabula în locul prim cu spesele proprii pe casele sale din Făgăraş. In urma acesteia se constată, că d-na Zinca Roman a şi transpus, cu datul 5 Februarie 1895, la comitetul central, suma de 120 fl. cu menirea de a-se vota douĕ stipendii à 60 fl. pro 1895/6 studenţilor gimnasialĭ, în care privinţă s'au făcut disposiţiile necesare; *b)* Din anul curent amintim, că fericitul advocat *George Filep* din Tăşnad, reposat în 3 Februarie a. c., a testat Asociaţiunii 20,000 fl. sub titlul: „*Fundaţiunea George Filep*, pentru scopurĭ filantropice curat române“. Din acéstă sumă, libelul Nr. 744/1894 despre 14,500 fl. elocaţĭ în scopul amintit la institutul de credit „Silvania“ în Şimleu, s'a transpus deja la acest comitet, prin mijlocirea d-lui Andreiu Cosma, advocat în Şimleu; ér restul fundaţiunii se va primi după pertractarea lăsĕmêntului, în care scop este autorisat a representa Asociaţiunea d-l advocat Andreiu Cosma.

IV. Donaţiunĭ. Din anul 1894 înregistrăm următórele donaţiunĭ făcute în favorul Asociaţiunii: *a)* 500 fl. dela institutul de credit şi economii „Albina“ din Sibiiu, pentru trebuinţele curente ale şcólei Asociaţiunii; *b)* 500 fl. dela acelaşĭ institut pentru 10 stipendii à 50 fl. pro 1894/5, pe séma elevelor adăpostite în internatul şcólei civile de fete a Asociaţiunii; *c)* 433 fl. 41 cr. din colecta de binefacere deschisă de d-l Parteniu Cosma, director de bancă, pentru pardositul în curtea edificiilor Asociaţiunii şi spre uliţă; *d)* 728 fl. 67 cr. din aceeaşĭ colectă, pentru introducerea apaductului în edificiile şi şcóla Asociaţiunii; *e)* 100 fl. dela d-l Eugen Crişan, mare proprietar în Reghinul-săsesc, pentru trebuinţele curente ale şcólei Asociaţiunii; *f)* 50 fl. dela d-l Gregoriu Venter, advocat în Arad, pentru fondul şcólei Asociaţiunii.

V. Membrii Asociaţiunii. Membri Asociaţiunii au fost în 1894: 1) fundatorĭ 73; 2) pe viéţă 162; 3) cu tacse anuale 714, dintre carĭ 412 au solvit deja tacsele pro 1894.

VI. Biblioteca. Biblioteca Asociaţiunii la finea anului espirat a constat în general din 3232 opurĭ în 7389 tomurĭ, 5521 broşurĭ şi 15 harte.

Inventarul bibliotecei s'a mai sporit cu: *a)* Higiena copilului dela nascere până la al 7-lea an al etăţii, de S. Stoica, op premiat şi tipărit cu spesele Asociaţiunii în 3000 esemplare, dintre carĭ, după-ce 100 esemplare s'au pus la disposiţia autorului, s'au vêndut şi s'au distribuit spre vêndare între despărţĕmintele Asociaţiunii în total 2280 esemplare; *b)* Date istorice privitóre la familiile nobile române, vol. II de I cav. de Puşcariu, tipărit cu spesele Asociaţiunei 500 esemplare dintre carĭ, afară de 100 es. puse la disposiţia autorului, alte 97 esemplare parte s'au vêndut, parte s'au trimis gratuit; *c)* „Transilvania“ din 1894 în 86 esemplare; *d)* Catalogul bibliotecei „Asociaţiunii“ tipărit în 500 esemplare.

VII. Publicaţiunile Asociaţiunii. In editura Asociaţiunii au apărut în 1894 şi timpul mai nou, următórele publicaţiunĭ: 1) „Transilvania“ pro 1894 in 12 numerĭ sub redacţiunea D-lui Zacharia Boiu, prim-secretariul Asociaţiunii; 2) „Numĕrul festiv“ al foii „Transilvania“; 3) „Date istorice privitóre la familiile nobile române“. Tom. II-lea în $53^1/_2$ cóle tipar, edat sub auspiciile Asociaţiunii, de Ioan cavaler de Puşcariu; 4) „Higiena copilului dela nascere până la al 7-lea an al vieţii“ de Simeon Stoica, medic în Abrud; 5) Catalogul bibliotecei Asociaţiunii, compus de bibliotecarul N. Togan.

Sub tipar se află: *O colecţiune de poveştĭ poporale*, de Ioan Popu Reteganul, premiată de Asociaţiune în 1892.

In firul acestora avem onórea a raporta, că în primăvéra anului curent, comitetul Asociaţiunii a luat iniţiativa pentru editarea unei *scrierĭ enciclopedice*, cu scop de a contribuì şi pe acéstă cale la popularisarea sciinţelor şi artelor şi la lăţirea cunoscinţelor folositóre în sînul poporului român. Acéstă publicaţiune se va redigia după sistemul aşa numitelor „Lecsicóne de conversaţiune“, carĭ la alte popóre au devenit scrierile cele mai populare şi aprópe indispensabile şi a căror lipsă se simte la noi cu atât mai mult, cu cât literatura nóstră poporală până astăḑĭ este încă fórte mancă în cele mai multe ramurĭ, şi poporul nostru — mai ales dincóce de Carpaţĭ — este lipsit de centre culturale, carĭ la alte naţiunĭ sunt factorii cei mai de frunte ai progresului cultural.

„Enciclopedia română“, după cum însuşĭ titlul ei arată, va fi o publicaţiune de caracter eminamente *naţional*, şi se va ocupa în primul rênd cu cestiunile de interes curat românesc, oferind în formă lecsicală o fidelă oglindă despre întreg trecutul şi presentul poporului român şi tot-odată va căuta a da publicului nostru cetitor un bun sfetnic şi conducĕtor pe tóte terenele sciinţelor şi artelor.

Cu conducerea acestei publicaţiunĭ comitetul a însărcinat pe membrul sĕu *Dr. C. Diaconovich*, şi în urma apelului publicat în acéstă causă s'au angajat până astaḑĭ aprópe o sută dintre cei mai valoroşĭ scriitorĭ românĭ, între carĭ numĕroşĭ membri ai Academiei române, profesorĭ universitarĭ şi dela şcólele nóstre medii, precum şi mulţĭ alţĭ bărbaţĭ de sciinţe şi litere, de a contribui la realisarea cât mai îndestulitóre a întreprinderii.

Lucrările pregătitóre sunt deja în curgere şi preste câte-va lunĭ se va putè începe publicarea opului, care este contemplat în estensiune de circa 120 cóle de tipar şi are sĕ apară în fascicole lunare în decurs de doi anĭ.

In fine mai amintim, că în urma unui contract încheiat cu cunoscuta librăriă W. Krafft din Sibiiu, Asociaţiunea este scutită de orĭ-ce angajament material în acéstă afacere. Despre resultatul întreprinderii se va raporta la timpul sĕu.

VIII. Despărţĕmintele. Despărţĕmintele Asociaţiunii în mare parte funcţionéză spre deplina mulţămire a intereselor nóstre culturale. In special cu laudă amintim despre activitatea despărţĕmintelor: Abrud, Alba-Iulia, Bran, Braşov, Brad, Blaşiu, Cohalm, Dicio-Sân-Mărtin, Făgăraş, Haţeg, Mediaş, Murĕş-Ludoş, Murĕş-Oşorhei, Năsĕud, Reghin, Orăştie, Sebeşul-săsesc, Sĕlişte, Sibiiu şi Şimleul-Silvaniei.

Nicĭ un semn de viéţă n'au dat in 1894 următórele despărţĕminte: Agnita, Betléu, Ciuchi-Gârbău, Deeş, Elisabetopole, Gherla, Mociu şi Treiscaune.

IX. Propunerĭ. Comitetul propune: *a)* a lua spre scire acest raport; *b)* a declara de membrii Asociaţiunii pe cei primiţĭ de comitet şi provĕḑuţĭ cu document de legitimare; *c)* a da espresiune condolenţei pentru membrii rĕposaţĭ ai Asociaţiunii, după consemnarea presentată; *d)* a da absolutoriu pentru raţiociniile Asociaţiunii pro 1894; *e)* a aproba proiectul de buget al Asociaţiunii pro 1896; *f)* a alege preşedintele, vice-preşedintele, membrii comitetului şi ceialalţĭ funcţionarĭ ai Asociaţiunii pe un nou period de trei anĭ, 1895—1898 inclusive.

Cetindu-se acest raport, la înşirarea donaţiunilor făcute în favorul Asociaţiunei, adunarea isbucnì în sgomotóse urărĭ de „sĕ trăéscă“ la adresa Direcţiunei „Albinei“, şi în special a d-lui P. Cosma, a d-lui E. Crişan, Gr. Venter, a D-nei Zinca Roman din Făgăraş etc.

După cetirea raportului, se înşiră prin secretarul Bologa, numele membrilor rĕposaţĭ în cursul anului, faţă de carĭ, la propunerea preşedintelui, adunarea esprimă condolenţă prin ridicare.

Urmà alegerea diferitelor comisiunĭ, de câte trei membri, anume: 1) pentru esaminarea raportului general al Comitetului şi pentru esaminarea propunerilor, o comisiune din: Francisc Hossu Longin, Ars. Vlaicu şi Dr. I. Mihu; 2) comisiunea pentru esaminarea raţiociniului şi a proiectului de budget pro 1896: V. Podóbă, G. Bărbat şi Aug. Nicóră; 3) pentru esaminarea propunerilor comitetului referitóre la modificarea statutelor: Dr. Al. Grama, F. H. Longin şi Dr. I. Blaga; 4) pentru încassarea taxelor dela membrii vechĭ şi noi: protopopul Stef. Pop din Mihalţ, Iuniu Br. Hodoş şi Const. Colbazi din Spring.

Inainte de-a trece la propunerĭ, preşedintele presentă o hârtiă a d-lui prim-secretar Z. Boiu, prin care acesta îşĭ dă dimisia din postul de redactor al „Transilvaniei“, organul Asociaţiunei. Presentà tot-odată şi câte-va petiţiunĭ, carĭ tóte s'au predat comisiunei respective. Spune apoi, că d-l vicar al Năsĕudului, Dr. Pop, şi d-l director gimnasial din Braşov, V. Oniţiu, şĭ-au scusat absenţa în scris.

Urméză acum propunerile. D-l G. B. *Duică* presentă o propunere în scris, în numele sĕu şi al mai multor tinerĭ, între carĭ: Dr. Blaga, Eliă Daian, A. C. Domşa, G. Moroian, Silviu Moldovan, I. Fodor G. Precup, Iovu Băbuţ, Nic. Bogdan şi încă vre o doi inşĭ. Propunerea acésta constă din douĕ părţĭ: una se referă la despărţĕminte, pentru carĭ cere a li-se da dreptul de a-şĭ reţinè pentru trebuinţele proprii 40% din venitele plătite de membri; partea a doua a propunerei, care forméză un program întreg şi complicat, se referă la activitatea literară a Asociaţiunei.

Altă propunere este a d-lui canonic din Blaşiu, *Gavrilă Pop*, care cere sĕ se creeze douĕ stipendii pentru tinerii românĭ din Munţii-apusenĭ, carĭ ar dori sĕ cerceteze noua şcólă de sculptură din Zlatna, — eventual sĕ se înfiinţeze o şcólă română industrială în Abrud.

A treia propunere este a d-lui protopop *Nic. Măneguţiu* din Têrgu-Mureşului. Propunerea d-sale, care fù întîmpinată cu óre-care ilaritate, este următórea:

„Asociaţiunea trans. pentru lit. rom. şi cult. pop. rom.“ recunósce în principiu, că prin concentrarea forţelor de carĭ dispun bisericele române, cultura poporului pe tóte terenele s'ar fi promovat în mod mai intensiv, şi anume în prima liniă prin şcóle şi bisericĭ mai bune, căcĭ ar fi susţinute de o mai mare putere concentrată. In consecinţă Asociaţiunea va sprijini, între marginile statutelor sale şi cu autoritatea şi mijlócele, ce-i stau la disposiţiune, ideia reunirei bisericelor române. In special Asociaţiunea rógă pe prelaţii românĭ a-se ocupa cu acéstă ideiă — şi putêndu-se afla căile şi mijlócele ducĕtóre la scop, ea, Asociaţiunea, crede, că însufleţirea generală a poporului pentru acéstă ideiă nu va lipsi“.

Cetindu-se acéstă propunere, preşedintele se provócă la § 3 din statute, prin care se opresc orĭ-ce discusiunĭ religióse, orĭ politice de actualitate. In consecenţă declară, că propunerea nu o póte admite.

A patra propunere este a d-lui *I. Costin*, preot şi redactor, care cere a-se vota un premiu pentru lucrarea unei cărţĭ pentru popor, în care sĕ se dea acestuia diferite poveţe privitóre la drepturile de proprietate ale ţĕranului (legea pentru poliţia de câmp, dărĭ etc.).

Preşedintele amintesce, că o carte de-asemenea natură este şi „Constituţiunea patriei“, care conţine multe din propunerile d-lui Costin.

Tóte propunerile se predau comisiunei respective, spre a veni cu un raport asupra lor în şedinţa de mâne.

Urmà cetirea disertaţiunilor. Se presentaseră cincĭ disertaţiunĭ asupra următórelor teme: „*Care e femeia cea mai frumósă*“, de Ioan Popescu, originar din Cohalm; „*Economia câmpului*“, de Costin; „*Imormêntarea la Romanĭ*“, de canonicul Pop; „*Scólele din Blaşiu*“, de Dr. Aug. Bunea; „*Laptele ca nutremênt*“, de Sim. Stoica.

Dintre aceste disertaţiunĭ, s'a cetit cea a d-lui Popescu şi cea a d-lui canonic G. Pop din Blaşiu. Autorii ambelor disertaţiunĭ au fost aplaudaţĭ.

In decursul cetirei disertaţiunilor, comisiunea pentru încassarea taxelor dela membrii şi-a făcut datorinţa, ér la urmă cetì, prin d-l Colbazi, numele noilor membrii şi arătà taxele intrate. Au incurs până acum la vre-o 500 fl. Noii membri au fost recunoscuţĭ prin aclamaţiunĭ.

Cu acestea se finì şedinţa primă. Escelenţa Sa Metropolitul, care asistă până la sfîrşit, la eşire fù viu aclamat. De-asemenea şi preşedintele.

Banchetul.

La 2 óre urmà în sala otelului „Univers“ banchet de vre-o 260 tacâmurĭ. La banchet a fost animaţiă mare şi s'au rostit toasturĭ prea frumóse. Primul toast l'a ridicat d-l preşedinte *Moldovanu*, în partea întâi pentru Majestatea Sa, în a doua pentru Metropolitul Mihalyi, care încă era present. Mesenii ascultară acest toast în picióre. D-l profesor *I. German* toastă pentru inteligenţa română de ambele sexe. D-l *Z. Boiu* pentru Metropolitul Mihalyi. Vicarul *Barboloviciu* rostì un toast avêntat pantru Comitetul Asociaţiunei. Vice-preşedintele *Puşcariu* pentru inteligenţa română din Blaşiu. D-l *P. Cosma* pentru comitetul arangiator, pentru publicul şi pentru direc-

ţiunea despărţĕmêntului din Blaşiu al Asociaţiunei. *Dr. Bunea* rosti apoi un toast fórte însufleţit pentru óspeţii veniţĭ la adunare. In fine a mai urmat un toast umoristic rostit de d-l Popa, redactorul „Calicului“.

Banchetul s'a terminat pe la órele 4. De séră urméză grandiosul concert al d-lui Iacob Mureşianu, faţă cu care óspeţii arată deosebit interes.

Discuţiunile de mâne promit a fi lungĭ şi interesante.

Raportor.

Rusia şi politica esternă.

De sĕptĕmânĭ de ḑile întrégă pressa europénă, care dă tonul în politica esternă, nu se ocupă decât aprópe cu cestiunea Orientului. Dela evenimentele mai recente din Bulgaria, ochii tuturor diplomaţilor şi ai bărbaţilor de stat sunt aţintiţĭ mai ales asupra Rusiei, a cărei mână lucréză conscient şi puternic pretutindenĭ, unde interesele ei îi sunt în joc, în Europa, ca şi peste Ocean, şi pretutindenĭ în lumea mare.

Englesii discută cu pasiune cestiunea armenéscă, pusă pe tapet prin întrevenirea energică şi viguróspă a bĕtrânului Gladstone. Interventiunea Europei pentru îmbunătăţirea stărilor din Armenia, în virtutea tractatului din Berlin, se preconiséză mai ales de ḑiarele liberale englese, ér conservatorii englesĭ se pare, că ar fi dispuşĭ şi ei la o acţiune energică în contra Turciei.

Dér ameninţările pressei englese nu prea mişcă pe cei din Constantinopol, carĭ par a fi sigurĭ, că nimic nu se va face şi că la timpul faptelor, Englesii se vor isbi de greutăţĭ, pe carĭ li lĭ-ar crea puternica Rusie.

In jurul cestiunei bulgare încă s'a deschis un foc violent. Germanii se cértă cu Austriacii din causa acestei cestiunĭ. Foile lor oficióse îşĭ fac imputărĭ din cele mai grave. Rusia, sprijinită în Bulgaria de către Francesĭ, face pe cei din Berlin sĕ nu se pré încălḑéscă pentru politica orientală a Austro-Ungariei şi sĕ nu pré fiă dispuşĭ a atinge susceptibilităţile rusescĭ în Peninsula Balcanică.

Pe terenul diplomatic nicĭ odată Rusia n'a fost aşa de norocósă, ca tocmai acum. In estremul Orient ea opresce pe Japonesii triumfătorĭ în calea lor şi-i silesce sĕ se mulţămescă c'o despăgubire derisorie. In Asia centrală colosul dela Nord înainteză c'o uimitóre iuţélă, înghiţĕnd la Chanĭ şi le Emiri, supuind poporaţiunĭ şi imense teritorii.

Tóte aceste câştigurĭ sunt întărite prin nemijlocita legătură, ce o are Rusia cu Europa, căcĭ drumul de fier strĕbate acum Asia-centrală şi o légă cu Rusia. Astfel în curênd se va da un mare duel între Anglia şi Rusia pe vêrfurile Himalaĭ.

Aprópe stăpână absolută în Bulgaria; avênd la disposiţie Armenia; protectóra Abisiniei în Africa; Rusia arată şi Austro-Ungariei şi Angliei şi Italiei, că aceste state trebue sĕ ţină sémă de sentimentele Ţarului.

Acéstă covêrşitóre influenţă a Rusiei este a-se mulţămi numai şi numai raporturilor încordate dintre popórele Europei centrale, carĭ se duşmănesc între sine şi stau gata sĕ se sugrume unul pe altul. In Austro-Ungaria nemulţămirea popórelor cu regimul despotic austiac şi maghiar; în Germania socialismul puternic; în Italia miseria şi neajunsurile financiare: tóte, tóte sunt bine venite Rusiei pentru a esploata terenul şi a căpĕta mână liberă şi arbitrară nu numai în Europa, ci în lumea întrégă.

Nu este stat, nu este popor, care sĕ nu vie în atingere cu interesele rusescĭ, şi ast-fel în mersul ei colosal Rusia ameninţă cu sdrobire micile state, carĭ o încunjură.

In faţa acestei situaţiunĭ grave, cine va sci sĕ dea rĕspuns la întrebarea, că: ce va aduce ḑiua de mâne?

CRONICA POLITICĂ.

— 16 (28) August.

In numĕrul sĕu de alaltăerĭ publică ḑiarul german *„Münchener Allgemeine Zeitung“* un articol asupra **Saşilor ardelenĭ şi mişcarea naţionalităţilor din Ungaria**, articol eşit din péna Saşilor bĕtrânĭ, adecă prietinii Maghiarilor. In el se spune, că până când „verḑii“ ar fi fost pentru participarea la congresul naţionalităţilor, „bĕtrânii“ hotărît au fost contra, motivând cu faptul, că pentru Saşĭ ar fi cu mult mai cu minte a se răḑima pe Maghiarii „liberalĭ“. O legătură între Saşĭ şi celelalte naţiunĭ nemaghiare din ţéră nu se póte încheia din motive însemnate de drept public, naţional-politice şi economice.

„Verḑii“ greşesc fórte, când cred, că starea Saşilor ardelenĭ s'ar îmbunătăţi printr'o astfel de legătură. Saşii au un interes comun cu „domnii ţĕrei“, au sĕ păzéscă în mod comun fidelitatea faţă de stat şi corónă şi puţin se pot încrede în Românĭ, Sêrbĭ şi Slovacĭ. — Orĭ-cine póte sĕ se convingă, de ce sentimente infecte sunt cuprinse sufletele aşa numiţilor „Saşĭ bĕtrânĭ“, carĭ nu se ruşinéză a săruta tălpile acelui paşă dela Bistriţă, care totdéuna i-a călcat în picióre, cum dealtmintrelea au şi meritat'o.

*

Ḑiarul parisian *„Figaro“* publică un articol, în care se ocupă cu *memoriele* regelui Carol al României şi în care ḑice între altele, că nimenĭ nu are sĕ se mire de **politica României prietinéscă faţă cu tripla alianţă.** Rusia i-a luat României Basarabia cea mănósă, recompensându o, pentru sângele vèrsat la Plevna, cu Dobrogea mărăştinósă. Francesii decĭ pot înţelege, că décă România a păşit în tabĕra duşmană, a făcut'o acésta numai silită şi mânată de Rusia.

*

Foile slave se plâng, că reuniunea aşa numită *„Deutscher Schulverein“* intră tot mai adênc în Galiţia cu **tendinţele sale de germanisare.** *„Dzicnnik Polski“* dice, că numita Reuniune are de gând sĕ ridice o şcólă germană în Zablocie lângă Saybusch, când în acea comună locuesc numai cincĭ familii germane. Ḑiarul polon apeléză la Reuniunea şcolastică polonă, ca sĕ zădărnicéscă acţiunea plănuită a „Schulvereinnului“ german.

SCIRILE ḐILEI.

16 (28) August.

Başibozucii din Turda, carĭ aranjaseră în 1892 demonstraţiunile contra lui Dr. Raţiu şi a lui Iuliu Vlăduţ—când aceştia se întórseră acasă, cel d'întâi dela Viena ér cest din urmă dela Sibiiu — şi carĭ au causat pagube atât de enorme spărgênd şi dĕrîmând în modul cel mai vandal şi tătăresc tot ce li-a stat în cale, sunt acum puşĭ sub acusă din partea tribunalului din Turda. Voinicсşii sunt numai 17 la numĕr. Tabla din Cluşiu a aprobat punerea sub acusă şi ast-fel în curênd se va ţiné pertractarea finală în acéstă afacere.

—o—

Congresul catolicilor germanĭ Cu ocasia adunării a 42-a a catolicilor germanĭ din München, 3000 de strĕinĭ au sosit acolo. Printre aceştia sunt toţĭ şefii centrului, şépte archiepiscopĭ, misionarĭ din Africa şi America şi mai mulţĭ representanţĭ ai misiunilor catolice din Paris. Adunarea s'a deschis de către contele Preysing. S'au adresat Papii omagii entusiaste, precum şi împĕratului şi prinţului regent.

—o—

Afacerea Zay-Steinacker. Cetitorii noştri îşĭ vor aduce aminte, că deputatul săsesc, maghiaronul Zay, a declarat în public, că fostul deputat al cercului electoral săsesc Cisnădia, Edmund Steinacker, şi-a finit deputăţia prin faptul tragic, că a fost provocat de alegĕtorii sĕi sĕ-şĭ depună mandatul. Ḑiarul local „Kronstädter Zeitung“ primì ierĭ o scrisóre din Cisnădiă, care conţine o declarare a alegĕtorilor din acel cerc, făcută în adunarea comitetului electoral săsesc la 23 l. c. şi subscrisă de preşedintele şi secretarul adunărei, în care scrisóre sĕ desmint cele susţine de Zay şi se spune, că d-l Steinacker a renunţat de bună voiă la mandatul de deputat.

—o—

Atentatul din Paris. Despre atentatul sĕvêrşit la Paris contra casei Rotschild, o telegramă dela 24 Aug. aduce următórele amĕnunte: Iacobsky, şeful cassei de bancă Rothschild din strada Lafitte, a deschis în 24 l. c. după amiaḑĭ o scrisóre adresată personal baronului de Rothschild. Acéstă scrisóre, care conţinea dinamită pusă între două bande de carton, a făcut esplosiă, în urma căreia lui Iacobsky i-a sărit ochiul stâng şi trei degete de la mâna dréptă. Autorul atentatului este necunoscut. Se crede, că este un atentat anarchist, séu mai curênd o rĕsbunare personală. Materia întrebuinţată pare că este aceeaşĭ, ce s'a trimis într'o cutiă misteriósă deputaţilor Treille, Etienne şi Coustans pentru a-i răni. Iacobsky este un fost notar din Metz, în vêrstă de 50 de anĭ, care a optat pentru Francia. In 1871 a întrat la casa Rothschild, unde nu se ocupa de cât cu scrisorile adresate personal baronului Alphonse Rothschild. Maşina, care l'a rănit, trebue sĕ fi fost compusă din două lame de carton, între care s'a întrodus fulminantul. Marginele plicului erau întărite pentru a silì persóna, carĭ deschide scrisórea, sè facă o uşóră frecătură. Afară de asta s'a fixat la acest aparat şi un detonator uşor. E de mirat cum scrisórea a suferit numĕróse stampilărĭ de timbre, fără ca apăsările sĕ fi produs esplosie. Poliţia caută cu activitate, în care biurou de poştă s'a depus plicul. Jertfa atentatului ḑice, că maşina esplosibilă se compunea din două plăcĭ de carton, între carĭ se găsea fulminantul şi care umplea plicul cu desĕvêrşire. Acest plic sĕmĕna cu acelea ce primesce baronul în fiă-care ḑi din partea organisatorilor de opere de binefacere. Pentru a scóte hârtia din carton, el a fost silit sĕ tragă mai tare, ceea ce a pus în funcţiune detonatorul. Rănile victimei sunt mai puţin grave, decât s'a credut la început. Doctorul a reuşit sĕ estragă din ochiŭ parcelele proiectate de esplosie. Doctorul speră sĕ scape ochiul rănit.

—o—

Un cavaler sinucigaş. In Budapesta s'a sinucis alaltăerĭ un cavaler cunoscut în Ungaria cu numele Iakabffy. A jucat cărţĭ, apoi la bursă şi alergărĭ de cai, câştigând la început mai anii trecuţĭ, acum însĕ de un an încóce a pierdut sume enorme aşa că în timpul din urmă datoriile sale se urcară la 400.000 fl. Clubul naţional din Budapesta se vĕḑù silit a-l da afară dintre membri, la propunerea deputatului Rohonczy. Iakabffy ne mai avênd nicĭ un mod de mântuire şi vĕḑênd că şi onórea lui e pătată, şi-a tras alaltăerĭ diminéţa, în locuinţa sa, un glonţ prin cap, aşa că imediat a murit.

—o—

Contra serbării-Sedan. Social-democraţii din Germania au hotărît sĕ ţină în 2 Septemvre n. un mare meeting, în care vor protesta contra sĕrbării-Sedan.

—o—

Nelinişte în Sicilia. *„Gazeta di Venesia“* anunţă, că guvernul italian a trimis în Sicilia şi Sardinia întărirĭ de trupe contra briganţilor, carĭ neliniştesc pe locuitor.

—o—

Avis de concert. După cum aflăm, concertul cântăreţei dela operă, al d-şórei Maria Rosenkranz, se va da hotărît Mercurĭ în 11 Septemvre n. în casa de concerte, cu concursul d-lor dirigenţĭ de musică Rudolf Lassel şi Anton Brandner, precum şi al musicei orăşenescĭ. Tóte diarele de prin oraşele, unde a concertat d-şóra Rosenkranz, sunt pline de laudă la adresa ei. La timpul sĕu vom publica date mai detailate.

—o—

Cnncert. Musica orăşenéscă va da mâne séră, Joi în 17 (29) August, un concert în sala otelului „Nr. I.“ Inceputul la 8 séra.

Avis.

Am onóre a notifica părinţilor interesaţĭ, că înscrierile pentru anul şcolastic 1895—6 în şcóla de fete a „Reuniunei femeilor române selăgene“ se vor face în **2, 3, 4 Septemvre;** ér prelegerile regulate îşĭ vor lua începutul în **9 Septemvre** st. n.

La înscriere, pentru fiă-care elevă, trebue solvit 4 fl., ca taxă de înscriere.

Direcţiunea şcólei s'a îngrijit de cuartire bune, decĭ cei ce încă nu au cuartire, se pot adresa — în acéstă privinţă — la subscrisul, verbal séu în scris.

Şimleu, 26 August 1895.

Andreiu Cosma,
direct. şcólei.

NECROLOG. Subscrişii cu inima frântă de durere anunţă, cumcă mult iubitul fiu, frate, cumnat şi consângean **Emil Anca,** concipist adj. în ministerul de interne, a repausat după un morb îndelungat în etate de 28 anĭ, în 21 a lunei c. la 8 óre p. m. Osĕmintele repausatului s'au înmormêntat în 24 l. c. Fiă-i ţĕrêna uşóră! Deşiu 22 August 1895.

Petru Anca şi soţia Amalia Angerer, ca părinţĭ; Ar. Aurel Anca, Maria Anca mărit. Dr. Göllner, Valeria Anca, ca frate şi surorĭ; Dr. Béla Göllner, ca cumnat şi fiul sĕu Béla.

DIVERSE.

O interesantă divă. Din Petersburg se scrie: Aicĭ deştéptă mare interes o tînĕră şi fermecătóre cântăréţă, care e considerată, ca o nouĕ stea strălucitóre, ce acuma se înalţă. Natural, că ḑiarele pe întrecute povestesc aventurĭ şi anecdote din viéţa Carlottei Caras, „frumósa creolă“. In decursul rĕsboiului franco-german din 1870, sosiseră chiar şi Turcii, Spahii şi Zuavii din ferbintea lor patriă africană în Francia şi fură entusiast salutaţĭ de compatrioţii lor francesĭ. In deosebĭ Spahii fură duşĭ în triumf în decursul întregului drum, pe care îl luase trupa călăréţă de pionerĭ, ér câte unul dintre brunii călăreţĭ câştigă şi câte-o inimă de femeie francesă, pentru o iubire statornică, séu trecătóre. Da, chiar şi pentru una statornică. In Marseille, anume, se întêmplà, că unul dintre oficerii cavaleriei africane câştigà inima unei bogate fiice de comerciant. Ea devenì a sa şi urările-i de învingere îl însoţiră în rĕsboiu. Dér urările nu erau ursite a se împlini. La Wörth ofiţerul căḑù rănit în mânile inimicului şi ajunse împreună cu cei dintâĭ prisonierĭ la Berlin. Transportat fiind în baraca de pe câmpul dela Tempelhofer, rana oficerului, care la aparenţă nu era gravă, resistà multe lunĭ sciinţei tuturor mediciilor. Puterile rănitului scădeau din ḑi în ḑi şi el însu-şĭ căḑù într'o adêncă melancolie. Sĕ fi fost óre dorul de patriă causa acestei slăbirĭ a lui, óre dorul iubitei sale? Póte, că ambele. Una dintre surorile de caritate, carĭ îngrijiră de bolnavĭ şi căreia îi descoperise secretul, dorul sĕu nemărginit, scrise în taină fiicei comerciantului, în Marseille. Opt ḑile mai târḑiu găsì o tînĕră şi palidă femeie cu un mic copil, de câte-va lunĭ la patul de mórte al brunului ofiţer de cavaleriă şi căḑù suspinând înaintea lui. Pe faţa muribundului strălucì atuncĭ sórele fericirei. Două ḑile în urmă preotul binecuvêntà în baraca morţii de pe câmpul dela Tempelhofer căsĕtoria ambilor, care în consciinţa de mai 'nainte fusese încheiată, şi éraşĭ două ḑile în urmă binecuvêntà dênsul cadavrul unui vitéz oficer de cavaleriă. Mama şi copilul însĕ se reîntórseră în patria lor. Copilul crescù şi — Carlotta Caras este acest copil, frumósa creolă.

Wilhelm I. şi rĕsboiul din 1870. Fóia francesă *„Gaulois“* scrie următórele: Se tot povestesce de originea acestui

rĕsboiu. In acéstă privinţă unul din prietinii noştri ni-a comunicat următórea istorisire, pe care o are dela un locotenent, care era de gardă la Saint-Cloud în diua declarărei rĕsboiului: După o di de tot soiul de emoţiunĭ, împĕratul se retrăsese la castel! Séra pe la 10 óre mĕ preumblam în aleele din împrejur. Eram la câţĭ-va paşĭ de castel, într'un tufiş destul de des, unde, în tăcerea nopţei, îmĭ reaminteam tóte evenimentele, pe carĭ le aflasem din ordinul de di. Umblam încet, când de-odată mi-s'a părut, că aud sgomotul unui suspin. Inaintaiu cu grijă, când acelaşĭ sgomot, mai înăbuşit de astă-dată, veni până la mine şi vĕdui în chip vag o formă omenéscĕ aşedată pe o bancă, apoi o mână mişcându-se şi ascundĕnd o batistă. Era împĕratul însu-şĭ. Incepuĭ sĕ murmur câte-va vorbe de scusă şi voiĭ sĕ mĕ retrag, când împĕratul, cu un ton binevoitor, îmĭ dise: — Apropie-te! apropie-te! locotenente. Ei bine, scii, că rĕsboiul s'a declarat? — Da, Sire! — Credĭ, că vom fi victorioşĭ? — Sunt sigur, Sire. El dând uşor din cap, rĕspunse cu un aer plin de tristeţă şi de îndoială: — Sĕ dea Dumnedeu sĕ fiă după cum dicĭ! Atuncĭ Suveranul se sculà şi putui zări, privind de aprópe ochii sĕi înroşitĭ şi figura sa încă mişcată, că vĕrsase multe lacrimĭ. Aceste lacrimĭ, pe cari toţĭ ómenii curţei şi chiar Francesii nu le sciau, am credut nemerit sĕ le revelez adĭ în interesul adevĕrului.

Literatură.

Povestirĭ de *Petra-Petrescu* à 80 cr. francate. De vêndare la administraţia nóstră.

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 August 1895.

Renta ung. de aur 4%	122.50
Renta de coróne ung. 4%	99.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.15
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	146.75
Renta de hârtie austr.	101.—
Renta de argint austr.	101 10
Renta de aur austr.	122.50
Losurĭ din 1860	154.50
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1067.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	490.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	405.—
Napoleondorĭ	9.56—
Mărcĭ imperiale germane	59.05
London vista	120.80
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4%	101.25
Note italiene	45.75

Cursul pietei Brasov.

Din 28 August 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vênd.	9.58
Argint român.	Cump.	9.50	Vênd.	9.55
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.63	Vênd.	5.68
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.83	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nrul **7538** -1895.

PUBLICAŢIUNE.

In 10 Septemvre a. c. se va ţiné la oficiul economic orăşenesc o pertractare scripturistică de oferte asupra predărei lucrărilor preliminate cu 2335 fl. 51 cr. referitóre la spargerea stradei castelului peste realitatea fabricei fraţilor Schiel.

Reflectanţii au de a-şĭ aşterne cel mult până în 10 Septemvre a. c. la prând 12 óre la substitutul de primar, senatorele Carol Jacobi, ofertele scripturistice, sigilate şi provĕdute cu un vadiu de 115 fl.

In ofertul subscris este de a-se aminti în procente, în cifre şi litere suma, care se lasă din amintitul preliminar, conţinênd tot-odată dechieraţiunea, că oferentului îi sunt cunoscute condiţiunile de oferte şi acele contractuale şi că se supun lor.

Condiţiunile de oferte şi acele contractuale precum şi preliminarul de oferte şi planurile se află până la amintita di la oficiul orăşenesc economic spre esaminare în decursul órelor oficióse.

Braşov, 22 August 1895.

765,1—2 **Căpitănatul orăşenesc.**

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1895.

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ român expr.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Tren accel.	Tren de persón.	Tren roman expr.	Trenŭ de persón.
10 —	8.05	8.05	8.05	2 15	pl.	Viena	sos.	3.—	1 55	1.55	7.20	6.25
8.30	2.15	1 55	5.45	9.15		Budapesta		5.45	7.25	7.—	1.50	8.10
11.31	4 23	3.56	9.27	11.12		Szolnok		2.29	5.23	3.50	11.44	4.43
2.—	5.55		11 53	12.55		P. Ladány		12.05	3.46	1.21	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.12	sos.	Oradea-mare	pl.		2 26	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15		2.16	2.20	pl.		sos.		2.19	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43		3 03	2.50		Mezö Telegd			1.52	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18		3.45	3 26		Rév			1.26	9.30	7.48	10.13
5.43			4 06			Bratca				9.10		9.50
6 32	9.07		4.53	4.17		Ciucia		5.40	12.47	8.31	7.08	9.19
7.16	9.37		5.32	4.50		B.-Huiedin		4.52	12.17	7.53	6.39	8.37
8.07			6.24			Ghârbău		2.55		6.53		7.37
8 34	10.37		6 59	5 55	sos.	Cluşiu	pl.	2.—	11.01	6 14	5.25	7.—
8.49			8 40	6.11	pl.		sos.	5.45	10 45		4.48	6.45
9.06			9.08	6.27		Apahida		5.18			4.23	6.27
10.14			10.40	7.27		Ghiriş		3.53	9.23		3.—	5.21
10 32			11.25	7.50		Cucerdea		3.06	8.49		2.00	4.47
10.59			11 54			Uioara		2.48			2.—	4.31
11 07			12 04			Vinţul de sus		2.40			1.51	4.24
11.31			12.34	8.17		Aiud		2.11	8 23		1.23	4.03
11.48			1.—	8.33	sos.	Teiuş	pl.	1.45	8.06		12.54	3.42
12.25		11.40	1 40	8.38	pl.		sos.	1.10	7.59			2.49
12.52		11.55	2.17			Creciunel		12.39				2.24
1.06			2.35	9 09		Blaşiu		12.24	7 30			2.10
1.37			3.14			Micăsasa		11.48				1.38
1.52		1.—	3.34	9.42	sos.	Copşa-mică	pl.	11.29	6.56			1.18
2.13		1.02	3 49	9.44	pl.		sos.	11.14	6 54			1.01
2.32			4.11	9.59		Mediaş		10.55	6.41			12.46
3 04		1.39	4 48	10 22		Elisabetopol		10.21	6 20			12.16
3.47		2.13	5 27	10.51		Sighişóra		9.42	5 53			11.39
4.09		2.28	6 10	11.12		Haşfalău		9.13	5.33			11.17
5 34		3.30	7.50	12.26		Homorod		7.45	4 27			10.02
6.12			8.30	12.58		Agoştonfalva		7.03	3.53			9.22
6.41		4.16	9.03	1 15		Apaţa		6.36	3.37			8.57
7.16			9.38	1.34		Feldióra		5.58	3 16			8.23
8.—		5.07	10.25	2.09	sos.	Braşov	pl.	5.08	2.45		10.26	7.43
	11.—	5.14		2 19	pl.		sos.	7.01	2.18			7.01
	12.26	5 59		3.01		Timiş		6 —	1 42		9.39	6.—
	1 11	6 29		3.31		Predeal		5 11	1.12		9.12	5.11
	8 30	11.25		9.30	sos.	Bucuresci	pl.		8.35		5.35	

Cucerdea — Oşorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtu	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
2.25	8.10	3.11	8.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.41	2.36	8.31	1.18
3 14	8.51	3.52	9.40		Ludoşŭ		7.03	1.58	7.43	12.32
5.07	10.27	5.26	11.11	sos.	Oşorheiu	pl.	5.30	12.25	5.50	10.35
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.	5.18	9.25	5.04	10 —
7.19	12.21	7.19		sos.	Regh.-săs.	pl.	3.50	7.49	3.25	8:25

Ghirişŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.
7 33	11 —	4.—	10.19	Ghiriş	5.10	10 30	3.30	9.12
7.53	11.20	4-20	10.39	Turda	4.50	10.10	3.10	8.52

Copşa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgăraşŭ

trenŭ de persón.	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu				trenŭ mixtu	trenu de persón	trenŭ de persón.
2.20	11.34	7.10	pl.	Copşa mică	sos.	9.34	6.20	12.35
3.57	1.03	8.59		Ocna		8.11	5.12	11.01
4.19	1.25	9.15	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	4 49	10.36
4 36	1.46		pl.		sos.	7.28		8.33
6.16	3.31			Avrig		6.02		6.54
8.42	6.08		sos.	Făgăraş	pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.29	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brasov — Zêrneşti

trenu mixtŭ	trenu mixtŭ	trenu mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	9.15	Braşov	7.36	1.29	8.31
10 28	6.36	10.35	Zêrneştĭ	6.06	12.05	7.20

Mureş-Ludoş — Bistriţa

4.—	9.10	4.20	Mureş-Ludoş	6.46	7.21
7 07	1.01		Ţagu-Budatelicŭ		4.15
9.59	4 55		Bistriţa		1.16

Arad — Timişóra

6.20	11.30	5.	Aradŭ	10.43	3.44	10.55
7.08	12.47	6.14	Vinga	9.42	2.40	10.11
8.01	2.05	7.39	Timişóra	8.20	1.12	8.15

Careii-mari — Zelău

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtŭ	trenu mixtu
5.30	4.15	Careii-marĭ	9.06	7.—
10.17	9.18	Zelău	4.20	3.01

Sighişóra — Odorheiu-sêcuesc.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
3.22	11.08	Sighişóra	9.51	5.32
6.20	1.59	Odorheiu-sêcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadraţĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.